

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annettua lakia sen johdosta, että kunnalle suoritettavasta katumaksusta annettu laki kumotaan vuoden 1993 alusta. Kun kunta on huolehtinut tontinomistajille kuuluvista kunnossapitotehtävistä, perittävät maksut ovat pääosin perustuneet viimeksi mainitun lain

mukaisiin arvoihin ja järjestelmään. Maksujen perusteet ehdotetaan nyt sisällytettäväksi kunnassa hyväksyttäviin taksoihin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia voitaisiin kuitenkin soveltaa vuoden 1993 alusta kertyneiden kunnossapitokustannusten perimisessä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Kunnossapitotehtävien kustannusten määräytyminen

Kunta voi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/78), jäljempänä kunnossa- ja puhtaanapitolaki, 8 §:n nojalla ottaa kokonaan tai osaksi huolehtiakseen tontinomistajalle lain mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä kolmessa eri tilanteessa.

Ensiksikin kunta voi ottaa yksittäisen tontinomistajan kunnossapitotehtävät suorittaakseen keskimääräisten kustannusten mukaista korvausta vastaan. Tämän säännöksen tarkoituksena on ollut varmistaa kunnossapito myös laiminlyöntitapauksissa ja silloin kun tontinomistaja ei itse ole pystynyt töitä tekemään.

Toiseksi kunta on voinut ottaa tietyn alueen kunnossapitotehtävät suorittaakseen ja periä kustannukset tämän alueen tontinomistajilta kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain (670/78), jäljempänä katumaksulaki, mukaisesti vahvistettujen arvojen mukaisessa suh-

teessa. Tämän säännöksen tarkoituksena on ollut mahdollistaa tontinomistajien samanlainen kohtelu kunnossapitovelvollisuuden osalta sellaisilla alueilla, joilla jalkakäytävä on vain toisella puolen katua.

Kolmanneksi kunta on voinut ottaa kunnossapitotehtävät suorittaakseen kaikilla kunnan asemakaava-alueilla ja periä osan kustannuksista sisällyttämällä ne katumaksuina perittäviin kustannuksiin.

Kun katumaksulaki on kumottu vuoden 1993 alusta siirryttäessä kiinteistöverolain (154/92) mukaiseen kiinteistöveroon, tulee kunnossa- ja puhtaanapitolakiin ottaa säännökset siitä, miten edellä mainitut kustannukset nyt peritään tontinomistajilta, jos niitä kaikissa tapauksissa on tarkoituksenmukaista periä.

Jo nyt kunnanvaltuusto hyväksyy taksan, joka sisältää kunnossapidon maksun määräytymisen perusteet kunnan ottaessa yksittäisen tontinomistajan tehtävät suorittaakseen. Hyväksytyyn taksaan ehdotetaan sisällytettäväksi kustannusten määräytymisen perusteet myös kunnan ottaessa tietyn asemakaavan osa-alueen tai koko asemakaavoitetun alueen kunnossapitotehtävät hoitaakseen. Maksun perusteet

kunta voi harkita olosuhteiden mukaan alueellaan sopiviksi. Perusteiden tulee kuitenkin kohdella eri tontinomistajia tasapuolisesti. Ehdotetun säännöksen mukaisesti kunta voi periä aiheutuneet kustannukset, mutta se voi myös jättää maksun perimättä. Maksun perimättä jättäminen on tarkoituksenmukaista silloin, kun perittävä määrä suhteessa perimiskustannuksiin ja perittävän määrän selvittämisestä aiheutuviin kustannuksiin jää vähäiseksi.

Lain 8 § ehdotetaan uudistettavaksi niin, että siitä käyvät ilmi sekä ne tilanteet, joissa kunnalla on oikeus ottaa mainitut tehtävät suorittaakseen, että maksujen periminen. Koska kaikki maksujen määräytymisen perusteet jatkossa sisältyisivät hyväksytyihin taksoihin, on nyt laissa oleva säännös siitä, että yksittäisten tonttien maksut perustuvat keskimääräisiin kustannuksiin, jätetty pois. Säännöksessä ei ole määrätty sitä kunnan viranomaista, joka taksan hyväksyy. Tämä antaa mahdollisuuden siirtää hyväksyminen kunnanvaltuustolta alemmallekin viranomaiselle johtosäännöllä.

Nykyisen lain mukaan tietyn kaavan osaluheen kustannukset on peritty tontinomistajilta katumaksulain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisten arvojen suhteessa. Tämän vuoksi kunnissa on jo käytössä maksujen periminen näiden arvojen mukaisesti. Verotusarvon käyttämisen mahdollistamiseksi maksuperusteena jatkossakin lakiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan kunnalla on oikeus käyttää kiinteistöverolain 34 §:n nojalla saamia tietoja maksun määräämisessä.

1.2. Puhtaanapitokustannuksia koskevan taksan hyväksyminen

Kunnalla on oikeus ottaa myös huolehtiakseen tontinomistajille kuuluvista puhtaanapitotehtävistä. Myös näistä tehtävistä perittävän taksan on lain mukaan kunnanvaltuusto hyväksynyt. Samoin kuin edellä kunnossapitotehtävien osalta ehdotetaan säännöstä muutettavaksi niin, että taksan hyväksyminen on mahdollista johtosäännöllä siirtää kunnanvaltuustolta alemmallekin viranomaiselle. Tämän

vuoksi lain 13 §:n 2 momentissa ehdotetaan sana kunnanvaltuusto korvattavaksi sanalla kunta.

1.3. Valtionosuussäännöksen lisääminen

Valtio on maksanut kunnille valtionosuutta katujen ja kaavateiden kunnossapitoon vuodesta 1989 siten, että valtionosuus on sisällytetty osaksi kunnille myönnettävää yleistä valtionosuutta. Tästä on ollut säännös katumaksulain 13 §:ssä. Laki on kumottu vuoden 1993 alusta kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain kumoamisesta annetulla lailla (657/92) kiinteistöveron tullessa voimaan. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi valtionosuutta koskeva säännös.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Maksuperusteiden ottamisesta kunnan hyväksymään taksaan ei aiheudu kunnalle kustannuksia nykyiseen katumaksulain mukaisiin arvoihin perustuvaan järjestelmään verrattuna. Päinvastoin maksujen periminen voi olla hallinnollisilta kustannuksiltaan edullisempi, jos uudet perusteet ovat yksinkertaisemmat kuin nykyiset. Tontinomistajien välillä maksuihin voi tulla maksuperusteesta johtuen vähäistä vaihtelua.

Valtionosuussäännöksen lisääminen lakiin ei aiheuta taloudellisia muutoksia.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lain 8 §:ää sovelletaan kuitenkin vuodelta 1993 kertyneiden kunnossapitokustannusten perimisessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (669/78) 8 § ja 13 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 § muutettuna 23 päivänä heinäkuuta 1982 ja 16 päivänä tammikuuta 1987 annetuilla laeilla (569/82 ja 20/87) ja 13 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

8 §

Kunnalla on oikeus ottaa kokonaan tai osittain huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä yhden tai useamman tontin osalta, kaikilla asemakaava-alueilla tai asemakaavan määrättyllä osalla.

Kunta voi periä vuosittain tehtävistä aiheutuneet kustannukset kyseisten alueiden yleiseen käyttöön luovutettujen katujen varsilla olevien tonttien omistajilta. Kunta hyväksyy tehtävistä perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan.

Kunnalla on oikeus käyttää kiinteistöverolain (654/92) 34 §:n nojalla saamia tietoja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen määräämisessä.

13 §

—————
Kunta hyväksyy perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan.

14 a §

—————
Kunnille myönnetään katujen kunnossapitoon valtionosuutta siten kuin kuntien valtionosuuslaissa (688/92) säädetään.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

—————
Tämän lain 8 §:ää sovelletaan kuitenkin vuodelta 1993 kertyneiden kunnossapitokustannusten perimisessä.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Sirpa Pietikäinen*

Laki

kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (669/78) 8 § ja 13 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 8 § muutettuna 23 päivänä heinäkuuta 1982 ja 16 päivänä tammikuuta 1987 annetuilla laeilla (569/82 ja 20/87) ja 13 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Kunnalla on oikeus kokonaan tai osittain ottaa huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä siten kuin 2—4 momentissa säädetään

Kunta voi ottaa 1 momentissa tarkoitetut kunnossapitotehtävät huolehtiakseen keskimääräisten kustannusten mukaista korvausta vastaan. Kunnanvaltuusto hyväksyy perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävät taksan.

Kunta voi myös päättää, että 1 momentissa tarkoitettujen kunnossapitotehtävien suorittamisesta kunnalle aiheutuneet kustannukset peritään vuosittain päätöksessä määrättävällä alueella sijaitsevien, yleiseen käyttöön luovutettujen katujen varsilla olevien tonttien omistajilta kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti vahvistettujen arvojen mukaisessa suhteessa. Kustannusten vahvistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain 9 §:ssä on säädetty.

Kunta voi ottaa 1 momentissa tarkoitetut kunnossapitotehtävät suorittaakseen kaikilla kunnan asemakaava-alueilla kokonaan tai osittain, jolloin kustannuksia voidaan pitää kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain 8 §:n mukaisina kustannuksina.

Ehdotus

8 §

Kunnalla on oikeus ottaa kokonaan tai osittain huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä yhden tai useamman tontin osalta, kaikilla asemakaava-alueilla tai asemakaavan määrättyllä osalla.

Kunta voi periä vuosittain tehtävistä aiheutuneet kustannukset kyseisten alueiden yleiseen käyttöön luovutettujen katujen varsilla olevien tonttien omistajilta. Kunta hyväksyy tehtävistä perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan.

Kunnalla on oikeus käyttää kiinteistöverolain (654/92) 34 §:n nojalla saamia tietoja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen määräämisessä.

13 §

Kunnanvaltuusto hyväksyy perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan.

Kunta hyväksyy perittävän maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 a §

Kunnille myönnetään katujen kunnossapitoon valtionosuutta siten kuin kuntien valtionosuuslaissa (688/92) säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

Tämän lain 8 §:ää sovelletaan kuitenkin vuodelta 1993 kertyneiden kunnossapitokustannusten perimisessä.
